

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoP/29/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115200288
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2115200288.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave vo veci starostlivosti o maloleté deti: L. W., nar. XX. K. XXXX a B. W., nar. XX. Y. XXXX, obidve bytom u matky a zast. kolíznym opatrovníkom: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Trnava, so sídlom Jána Bottu 4, Trnava, deti rodičov: matka Y. W., nar. X. Y. XXXX, bytom J. W. XX, S., a otec H. W., nar. X. H. XXXX, bytom U. XXX, zast. advokátkou: JUDr. Ľubica Sopková, Pribinova 3, Malacky, o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 9. júna 2015 č. k. 10P/3/2015-70, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa m e n í tak, že n a r i a d ť u j e predbežné opatrenie, ktorým do právoplatného skončenia konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým, vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 10P/3/2015, pokiaľ takéto konanie skončí skôr než konanie o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým pre čas po rozvode; upravuje styk otca s maloletými tak, že otec je oprávnený sa stykať s maloletou B. každú stredu od 17.00 hod. do 19.00 hod. a každý nepárny kalendárny týždeň v sobotu od 10.00 hod. do 14.00 hod., pričom matka má právo byť prítomná pri výkone styku otca s maloletou B.; s maloletou L. každú stredu od 17.00 hod. do 19.00 hod. a každý nepárny kalendárny týždeň od soboty od 17.00 hod. do nedele do 18.00 hod., počas letných prázdnin od 19. júla od 17.00 hod. do 2. augusta do 17.00 hod. a od 16. augusta od 17.00 hod. do 31. augusta do 17.00 hod. s tým, že matka je povinná maloleté na styk riadne pripraviť a v určenom čase ich otcovi v mieste svojho bydliska odovzdať a otec je povinný maloleté v určenom čase v mieste bydliska matky ich matke vrátiť. V prípade, že sa styk nebude môcť z vážnych dôvodov uskutočniť, je rodič, na strane ktorého táto prekážka vznikla, povinný informovať o tom druhého rodiča podľa možnosti najneskôr 24 hodín pred termínom styku.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nariadil predbežné opatrenie, ktorým I/ upravil styk otca s maloletou B. na každú stredu od 17.00 hod. do 19.00 hod. a každý nepárny kalendárny týždeň v sobotu od 10.00 hod. do 14.00 hod. a s maloletou L. každú stredu od 17.00 hod. do 19.00 hod., každý nepárny kalendárny týždeň od soboty od 10.00 hod. do nedele do 18.00 hod., počas letných prázdnin v roku 2015 od 19.7. od 17.00 hod. do 2.8. do 17.00 hod. a od 28.8. od 17.00 hod. do 31.8. do 17.00 hod. do právoplatnosti rozhodnutia v veci samej; II/ určil otcovi maloleté deti v určenom čase prevziať a po ukončení styku opäť odovzdať matke v mieste jej bydliska a matke uložil povinnosť maloleté deti na styk s otcom riadne pripraviť a III/ určil právo matky na prítomnosť pri výkone práva otca na styk s maloletou B.. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil právne ustanovením § 102 ods. 1 a 2 O. s. p. (z. č. 99/1963 Zb. v znení zmien a noviel - Občiansky súdny poriadok a vecne tým, že je potrebné dočasne upraviť styk s otca s maloletými deťmi. Na pojednávaní dňa 31.3.2015 obaja rodičia zhodne uviedli, že otec sa s maloletými deťmi stretáva v stredu asi na dve hodiny a v nedeľu asi na štyri hodiny. Rovnako matka uviedla, že otec má veľmi dobrý vzťah s maloletou L. a s maloletou B. nemá vybudovaný vzťah, maloletá B. na otca nie je zvyknutá a pri stretnutí s otcom vyžaduje prítomnosť matky. Otec v konaní vo veci samej prejavil záujem len o zverenie maloletej L. do jeho osobnej starostlivosti dôvodiac, že maloletá L. bola vytrhnutá z prostredia, na ktoré je zvyknutá, zo školy, ktorú navštevovala a mala tam

kamarátov. Otec tiež uviedol, že s maloletou L. má veľmi dobrý vzťah a maloletá B. je navyknutá na matku. V návrhu na nariadenie predbežného opatrenia otec uviedol, že mu matka bráni v stretávaní s maloletými deťmi a nemôže sa s ňou dohodnúť o primeranom a rovnomernom styku s maloletými deťmi a naposledy videl maloleté deti malú chvíľu dňa 7.5.2015. Matka dokonca odmietala ponuku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Referátu poradensko - psychologických služieb, zúčastniť sa spoločného stretnutia s možnosťou prejednať rodičovskú dohodu. Na ostatnom sedení rodičov na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Trnave dňa 1.6.2015 obaja rodičia zotrvali na svojich stanoviskách ohľadne starostlivosti o maloleté deti po rozvode manželstva, dohodli si pravidlá komunikácie pri návštevách otca v bydlisku matky a dohodli sa na úprave styku otca s maloletými deťmi. V záujme maloletých detí, ich zdravého fyzického a psychického vývoja, je nepochybne vhodné zabezpečiť možnosť stretávať sa s ich otcom v pravidelných intervaloch, a to nielen podľa uváženia matky, naďalej rozvíjať a prehĺbovať ich vzťahy s otcom, napriek tomu, že rodičia žijú dlhšiu dobu oddelene. Samotné zistenie, že matka sama rozhoduje o tom, kedy a ako dlho môže otec tráviť čas s maloletými deťmi, odmietanie možnosti zo strany matky uzavrieť s otcom dohodu o výkone rodičovských práv a povinností vrátane účasti na poradensko - psychologickom procese, osvedčuje potrebu dočasnej úpravy pomerov. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam súd rozhodol predbežným opatrením o úprave styku otca s maloletými deťmi. Nakoľko ide o predbežné opatrenie, súd upravil styk otca s maloletými deťmi len v nevyhnutnej miere a nie v rozsahu, ako to žiadal otec. Pri úprave styku vychádzal súd z vyjadrení oboch rodičov, ako prebiehal styk otca s maloletými deťmi od odchodu matky s maloletými deťmi zo spoločnej domácnosti. Súd upravil styk otca s oboma maloletými deťmi každú stredu a každý nepárny kalendárny týždeň. Styk otca s maloletou B. upravil súd každý nepárny kalendárny týždeň v sobotu od 10.00 hod. do 14.00 hod. bez prespania vzhľadom na útlý vek maloletej B. a tiež na skutočnosť, že maloletá B. je v celodennej domácej starostlivosti matky, na ktorú je značne navyknutá a s otcom sa stretávala doposiaľ len sporadicky. Styk otca s maloletou L. upravil súd každý nepárny kalendárny týždeň od soboty od 10.00 hod. do nedele do 18.00 hod. s prespaním, nakoľko obaja rodičia zhodne uviedli, že maloletá L. má dobrý vzťah k otcovi a prostredie v domácnosti otca a v obci U. je jej dôverne známe, má tam príbuzných a kamarátov, nakoľko tam žila s oboma rodičmi až do januára 2015. Z týchto dôvodov tiež súd z časti vyhovel návrhu otca na úpravu jeho styku s maloletou L. počas letných prázdnin v roku 2015 od 19.7. od 17.00 hod. do 2.8. do 17.00 hod. a od 28.8. od 17.00 hod. do 31.8. do 17.00 hod.. Otec žiadal upraviť jeho styk s maloletou L. počas letných prázdnin v rozsahu 30 dní, čo nie je v súlade s nevyhnutným rozsahom úpravy styku predbežným opatrením, a preto súd vyhovel návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia z časti v mesiaci júl 2015 a z časti v mesiaci august 2015. Tiež neupravil styk otca s maloletou L. dňa 1.9.2015, keďže sa jedná o deň predchádzajúci nástupu maloletej opäť po ukončení prázdnin do školy a súdu sa javí vhodným, aby v tento deň už bola maloletá L. doma u matky a s v pokoji a kľudne sa pripravila na nástup do školy po dvoch mesiacoch prázdnin. Pri určení práva matky na prítomnosť pri výkone práva otca na styk s maloletou B. vychádzal z toho, že matka je s maloletou B. na materskej a maloletá je zvyknutá na celodennú prítomnosť matky pričom konštatoval, že zúčastniť sa styku otca s maloletou B. je právom matky, nie povinnosťou a záleží na vzájomnej dohode rodičov, na úrovni napredovania v rozvíjaní vzťahu otca s maloletou B., na priebehu styku otca s maloletou B. a ďalšom zistení, či priebežne do budúcnosti bude prítomnosť matky pri styku otca s maloletou B. nevyhnutná. Rodičia sú toho času v rozvodovom konaní vedenom Okresným súdom Senica pod sp.zn. 1P/22/2015.

Proti tomuto uzneseniu súdu prvého stupňa podal prostredníctvom svojej zástupkyne odvolanie v zákonnej lehote otec, ktorý ho odôvodnil nesprávnym právnym a skutkovým posúdením súdom prvého stupňa. Navrhol, aby bola rešpektovaná dohoda rodičov z 1. júna 2015 a aby bol upravený styk tak, že je oprávnený stýkať sa s maloletou B. na každú stredu od 17.00 hod. do 19.00 hod. a každý nepárny kalendárny týždeň od piatka 17.00 hod. do nedele do 19.00 hod. a to bez prítomnosti matky; s maloletou L. každú stredu od 17.00 hod. do 19.00 hod. a každý nepárny kalendárny týždeň od soboty od 17.00 hod. do nedele do 18.00 hod., počas letných prázdnin od 19.7. od 17.00 hod. do 2.8. do 17.00 hod. a od 16.8. od 17.00 hod. do 31.8. do 17.00 hod..

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 a ods. 2 písm. a/ O. s. p. v medziach odvolania celú vec (pretože konanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa je konaním zahájiteľným aj bez návrhu, v ktorom súdy nie sú viazané návrhmi účastníkov na konkrétnu úpravu vrátane odvolacích návrhov) a to podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez pojednávania, pretože tu nešlo o vec samu a zároveň ani o žiaden zákonom ustanovený prípad potreby prejednania takejto veci na pojednávaní odvolacieho súdu, pričom dospel k záveru, že napadnuté uznesenie treba navzdory odvolaniu považovať za správne s výhradou,

že za správny bolo v čase rozhodovania odvolacieho súdu treba považovať len spôsob rozhodnutia, čiže vyhovieť návrhu otca na predbežnú úpravu jeho styku s maloletými, kým rozsah úpravy si musel vynútiť zmenu uznesenia.

Odvolací súd je zhodne so súdom prvého stupňa názoru, že podmienky predbežnej úpravy boli v prejednávanej veci splnené.

Podľa čl. I § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „Zák. o rodine“) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Predbežné opatrenia súdy vydávajú spravidla bez vylúčenia účastníkov aj zabezpečovania ich vyjadrení (§ 75 ods. 6 a 8 O. s. p.) a teda i bez vykonávania dokazovania, preto je tu logicky zvýšená miera povinností kladených na navrhovateľa predbežného opatrenia a to najmä v smere takého osvedčenia tvrdení, vedúcich k záveru o potrebe celkom konkrétnej predbežnej úpravy pomerov účastníkov, pri ktorom obmedzenia práv inej osoby možno považovať za vyvážené záujmom na spravodlivom usporiadaní vecí. Povinnosť preukazovania rozhodných skutočností, ktorá je vlastná konaniu vo veci samej, je tu nahradená povinnosťou takéto skutočnosti len osvedčiť (čím treba rozumieť, že súd nemá mať z predložených podkladov žiadne vážne pochybnosti o pravdivosti verzie predostieranej návrhom a ani o opodstatnenosti navrhovanej úpravy). Z už uvedeného tak plynie aj praktický zákaz použitia úpravy predbežnými opatreniami tam, kde právo s požadovanou predbežnou ochranou a/alebo podmienky úpravy pomerov predbežným opatrením nie sú osvedčené celkom dostatočne a kde by tak fakticky mohlo ísť o šikanu protistrany navrhovateľa predbežného opatrenia v spore. Predbežné opatrenia v konaniach zahájiteľných aj bez návrhu však majú zároveň tú osobitosť, že (na rozdiel od predbežných opatrení v konaniach zahájiteľných len na návrh) ich možno nariadiť aj v prípade nie celkom dostatočného osvedčenia potreby navrhutej úpravy či dokonca aj pri takom osvedčení, ktoré za osvedčenie ani považovať nemožno.

Navrhovateľ predbežného opatrenia pravdivosť tvrdení spočívajúcich v rozsahu úpravy styku s maloletou dcérou L. podložil dohodou rodičov (pozn.: treba poznamenať, že nedodržanie ktorej, nemá za následok možnosť domôcť sa jej realizácie núteným výkonom), ktorá bola výsledkom spoločného sedenia rodičov na Referáte poradensko - psychologických služieb v Trnave dňa 1. júna 2015, kde si rodičia prakticky dohodli rozsah úpravy styku, z ktorého vyplývalo, že otec sa bude s maloletou L. stretávať tak, že príde každý nepárny týždeň do S., kde mu matka umožní, aby bol dve hodiny s dcérou B. a otec si následne zoberie dcéru L. na víkend do U. a vráti ju späť v nedeľu do 15.00 hod. a zároveň matka umožní otcovi, aby každý párny týždeň mohol realizovať styk s dcérami v S. v čase od 10.00 do 12.00 hod. s B. a s L. do 15.00 hod. Taktiež bolo dohodnuté, že počas letných prázdnin bude maloletá u otca dva týždne júli a dva týždne v auguste. Aj keď predmetná dohoda nie je formulačne vyjadrená tak, aby bolo možné bez akýchkoľvek pochybností určiť rozsah dohodnutej úpravy styku, z jej obsahu jednoznačne vyplýva, že rozsah úpravy dohodnutý rodičmi vo vzťahu k ich dcére L. bol prakticky dohodnutý v takej miere, ako uvádzal otec v odvolaní. Možno polemizovať o tom, odkedy začína víkend (ktoré slovo pochádza z anglického week - týždeň a end - koniec, t.j. koniec týždňa), keď obvykle označuje dva posledné dni v týždni -sobotu a nedeľu, avšak sa nevylučuje, že sa do termínu víkend zahrňuje i piatkové popoludnie. Odvolací súd dodáva, že konsenzus rodičov vyjadrený v dohode o úprave styku otca s maloletými dcérami zo dňa 1. júla 2015 nie je v rozpore so záujmami maloletých detí a zodpovedá tomu, aby bol zachovaný pravidelný kontakt otca s dcérami. Za primeranú dočasnú prijímaného opatrenia odvolací súd považoval úpravu styku v rozsahu vyjadrenom vo výroku svojho rozhodnutia, ktorý vychádza z konsenzu rodičov, ktorý nie je v rozpore so záujmami maloletých detí, pretože takáto úprava zabezpečí až do času, kedy sa výsledkami dokazovania vo veci poskytnú podklady pre potvrdenie takéhoto spôsobu úpravy alebo jeho inú úpravu. Odlišná situácia bola v prípade maloletej B., kde nebola dohoda rodičov v smere odvolacieho návrhu otca. Tu sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje so spôsobom rozhodnutia, ako aj odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bol upravený styk otca s maloletou B., čo korešponduje aj s doterajšími poznatkami vyplývajúcimi z priebehu konania vo veci samej, preto nie je vhodné nateraz odlučovať maloletú B. od matky.

Pri riadení sa všetkými už opísanými úvahami preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 220 O. s. p. zmenil spôsobom uvedeným vo výroku tohto svojho uznesenia.

O trovách konania rovnako (ako pred ním už súd prvého stupňa) nerozhodoval, nakoľko tu okrem zásadnej možnosti rozhodovania o trovách predbežného opatrenia až v rámci rozhodnutia o veci (§ 145 O. s. p.).

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, teda jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.

Ak povinnosti ním uložené nebudú plnené dobrovoľne, možno sa ich plnenia domáhať návrhom na výkon rozhodnutia.